

Innspill til - Dialognotat for KS leverandørsamling

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	2
<i>Om NorStella</i>	2
KS rolle i kommunale sektors digitaliseringsarbeid	2
<i>Sentrale muligheter</i>	2
<i>Sentrale utfordringer</i>	3
<i>Særskilte forhold KS bør jobbe med</i>	3
<i>FIKS-plattformen</i>	3
Samarbeid i sektoren – kommuner løfter sammen og i flokk	4
<i>Et mer innovativt og konkurransedyktig leverandørmarked</i>	4
Arbeid med planer for sektoren	4
<i>Samarbeid og planer</i>	4
Utredning om fremtidig organisering av digitale fellestjenester i KS	5
<i>Styringsmodell</i>	5
<i>Finansiering</i>	5

Bakgrunn

NorStella arrangerte folkemøtet «Kampen om dine data» 30. november 2021. Folkemøtet ga over 40 innspill knyttet til hvordan politikerne i større grad må forstå rollen data har i dagens samfunn, hvordan data bidrar til det grønne skiftet og hvordan vi unngår at borgerne blir «fanged» i kampen om deres data.

Digitale offentlige tjenester fra store deler av norsk offentlig sektor har en høy grad av «teknisk gjeld» som krever en avansert og kostbar IKT-infrastruktur for å gi tilstrekkelig informasjonssikkerhet og personvern. Tjenestene gjenbraker i liten grad data fra nasjonale og kommunale registre.

Norge trenger å gå «fra Nokia til iPhone» innen offentlige tjenester. KS FIKS plattformen er en av virkemidlene som muliggjør denne utviklingen, men kommunene har for lav etterspørsel etter tjenester som bruker plattformen.

Om NorStella

Stiftelsen NorStella sin oppgave er å bidra til digitaliseringen av Norge gjennom å være en nøytral møteplass som aktivt bidrar til økt samhandling på tvers av næringer, sektorer og profesjoner. Aktivt bidrag innebærer å invitere til konferanser og workshops, og ved behov ta initiativ til å etablere nettverksgrupper for dypdykk innen spesielle områder.

Vår visjon: NorStella skal bidra til bedre, økt og enklere samhandling mellom offentlig og privat sektor på alle relevante områder

KS rolle i kommunale sektors digitaliseringsarbeid

- *Hvilke muligheter, og eventuelle utfordringer ser dere med samordningen som nå skjer på digitaliseringsområdet?*
- *Er det noen særskilte forhold der ser at KS kan jobbe med for å øke digitaliseringstakten i sektoren med leveranser fra markedet?*
- *Hvilke muligheter ser dere i arbeidet KS gjør og kan gjøre med FIKS-plattformen fremover?*

Sentrale muligheter

KS har økt kapasitet til å være en aktiv aktør i samstyring av tverrsektorielle digitaliseringsprosjekter på vegne av kommunal sektor. Denne tydeliggjøringen av rolle gjør det enklere for statlige virksomheter å sikre ett koordineringspunkt mot kommunene.

Etableringen av FIKS-plattformen har gjort det enklere for leverandører å utvikle nye tjenester som utnytter mulighetene for gjenbruk av data fra plattformen. Fristilt kommunikasjon mellom arkiv og fagsystem via API (FIKS IO) åpner for å ta i bruk modulbaserte fagsystemer i kommunene.

FIKS-plattformen gir god fleksibilitet med hensyn på dataminimering og tilpassede konfigurasjoner per tjeneste.

Sentrale utfordringer

«IT i praksis» har over de siste årene vist at kommunene har lav endringstakt med eksisterende teknologiske løsninger. Teknisk gjeld i form av fagsystemer som leveres fra kommunens datarom, kombinert med en kompleks teknologisk infrastruktur bidrar til at det kreves økte utgifter for å etablere neste generasjon fagsystemer og innbyggertjenester.

I styringsmodellen for samordning og samstyring i kommunal sektor, er det ikke redegjort for hvordan utvikling av digitaliserte tjenester som utnytter FIKS-plattformen finansieres. Spørsmålet ble tatt opp under leverandørsamlingen, og besvart med at kommunene på egenhånd gjennomfører innkjøp av digitale tjenester.

KS sin rolle som «pådriver for å ta i bruk» felles kommunale løsninger som FIKS-plattformen utfordres av at kommunene ikke har etablert et «standard krav» i anbudskonkurranser knyttet til plattformen.

Særskilte forhold KS bør jobbe med

KS bør jobbe med hvordan kommunene kan finansiere utvikling av nye tjenester som benytter seg av FIKS-plattformen.

FIKS-plattformen

KS gjør et nyttig arbeid med FIKS-plattformen, som danner grunnlaget for enklere gjenbruk av data, samt modulariserer hvordan fagsystemer og innbyggertjenester kan leveres.

KS bør fortsette å legge til rette for bruk av nasjonale og kommunale API med tilhørende muligheter for dataminimering.

KS bør sikre at FIKS-plattformen har syntetiske test-data som er gjenbrukbare på tvers av utviklingsmiljøer – eksempelvis mellom test-data fra folkeregisteret, kontakt- og reservasjonsregisteret, likningsdata og matrikkelen.

KS bør etablere mulighet for kommune-maler per integrasjon, slik at on-boarding av nye kommuner i digitale tjenester kan forenkles ved kopiering av konfigurasjoner mellom kommuner og fra maler.

Samarbeid i sektoren – kommuner løfter sammen og i flokk

- *Hvordan kan en mer samlet og koordinert kommunesektor, som jobber sammen, og samtidig, om viktige digitaliseringsprosjekter og fellesløsninger, understøtte et mer innovativt og konkurransedyktig leverandørmarked? Hvilke gevinster ser dere?*
- *Hvordan kan leverandørmarkedet understøtte, og forsterke dette viktige samarbeidet?*

Et mer innovativt og konkurransedyktig leverandørmarked

En mer samlet og koordinert kommunesektor kan understøtte et mer innovativt og konkurransedyktig leverandørmarked ved å unngå at sektorens utvikling i egenregi ikke går i konkurranse med leverandørmarkedet. Det må etableres klare og tydelige skillelinjer mellom hva kommunal sektor skal løse på egen hånd, samt hva som skal løses av markedet.

Arbeid med planer for sektoren

- *Er det fagområder hvor samarbeidet med markedet fungerer bedre enn andre, slik at vi kan lære av dette?*
- *Hvilken interesse har leverandørmarkedet av planer for digitalisering i kommunal sektor, og hvordan ønsker dere i så fall at vi holder dere orientert om disse?*

Samarbeid og planer

Markedet for tjenester knyttet til byggesaker er innelåst med krav om konsesjon for bruk av «fellestjenester bygg». Konsesjonskravet hindrer nye leverandører å etablere seg med nye digitale tjenester, uten å inngå samarbeid med eksisterende konsesjonseiere.

FEIDE har forenklet leverandørenes muligheter til å levere tjenester som er enkle å ta i bruk innen oppvekst og utdanning. KS kan lære av hvordan en felles digital tjeneste for tilgangsstyring og identifisering forenkler skolenes arbeid med å ta i bruk digitale tjenester.

KS bør utvikle og holde oppdatert planer for digitalisering i kommunal sektor. Det bør etableres en digital møteplass for leverandørmarkedet, som hvor markedet holdes oppdatert om sektorens planer og road-maps.

Utredning om fremtidig organisering av digitale fellestjenester i KS

- *Hvilke forhold vil dere oppfordre KS til å være særlig oppmerksom på i forhold Digitale fellestjenester for kommunal sektor?*

Når KS etablerer selskapet som skal ivareta Digitale fellestjenester, er de fleste markedsaktører opptatt av forutsigbarhet. Nasjonale og kommunale strategier for digitalisering av det offentlige tjenestetilbudet har lagt rammene for hvordan datadrevne og innbyggercentriske offentlige tjenester skal utvikles. Med en felles digital infrastruktur som FIKS-plattformen representerer, er det lagt et solid fundament for utviklingen av smarte digitale tjenester, som har innebygget personvern og er designet for å ivareta informasjonssikkerhet ende til ende.

Overgangen til smarte digitale tjenester, som er innbyggercentriske og datadrevne, representerer et teknologisk skifte. Skiftet kan sammenlignes med da Nokia var verdensledende på mobiltelefon helt til Apple lanserte iPhone. For innbyggere og kommunalt ansatte vil det innebære å gå fra og sende inn «dumme skjema» eller usikre e-poster, og gjennomføre arbeidsoppgaver med eksisterende fagsystemer, til en digitalt støttet brukeropplevelse for både innbyggere og ansatte.

Styringsmodell

Selskapet må etableres med et tydelig oppgaveinnhold og tydelige målsettinger. Selskapets styringsmodell må ivareta en klart definert rollefordeling mellom selskapet og markedet.

Finansiering

DigiFin-ordningen må tilrettelegges slik at kommuner kan finansiere FoU-prosjekter som leder frem til markedsbaserte leveranser av smarte digitale tjenester og fagsystem til kommunene.